

Tuulikki Holopainen

*Sihteerin &
Assistentin*
KÄSIKIRJA

SISÄLLYS

1	Suomi	11
1.1	Tilastotietoa Suomesta.....	11
1.2	Tasavallan presidentti	12
1.3	Eduskunta	13
1.3.1	Eduskunnan voimasuhteet	14
1.3.2	Kansanedustajat	14
1.3.3	Valiokuntien puheenjohtajat	16
1.4	Valtioneuvosto	17
1.5	Julkisen sektorin organisaatiot ja valtionyhtiöt	20
1.5.1	Julkisen sektorin organisaatioita hallinnonaloittain	20
1.5.2	Valtioenemmistöiset yhtiöt ja valtion osakkuusyhtiöt.....	30
1.6	Suomen ulkomaanedustus	33
1.6.1	Suomen suurlähetystöt ulkomailla	33
1.6.2	Pysyvät edustustot ja erityisedustustot	49
1.7	Kunnat	51
1.7.1.	Kuntaliitokset 2000-luvulla	51
1.7.2	Kuntien ruotsinkieliset nimet	53
2	Ulkomaat	55
2.1	Maailman valtiot.....	55
2.2	Valtioiden ranskankielinen aakkosjärjestys	60
2.3	Ulkomaiden suurlähetystöt.....	63
2.3.1	Ulkomaiden suurlähetystöt Helsingissä	63
2.4	Euroopan unioni	75
2.4.1	Unionin rakenne ja luonne.....	76
2.4.2	Unionin toimielimet.....	77
2.4.2.1	Euroopan parlamentti	78
2.4.2.2	Eurooppa-neuvosto.....	80
2.4.2.3	Euroopan unionin neuvosto	80
2.4.2.4	Euroopan komissio	83

2.4.2.5	Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin.....	84
2.4.2.6	Euroopan tilintarkastustuomioistuin.....	85
2.4.2.7	Euroopan oikeusasiamies	86
2.4.2.8	Euroopan tietosuojavaltuutettu	87
2.4.2.9	Euroopan talous- ja sosiaalikomitea	87
2.4.2.10	Alueiden komitea.....	88
2.4.2.11	Euroopan keskuspankki.....	88
2.4.2.12	Euroopan investointipankki	89
2.4.3	Suomen jäsenyys	90
2.5	Aikavyöhykkeet	93
2.6	Mittayksiköt.....	95
3	Liikematkustus	96
3.1	Liikematkan varaaminen	96
3.2	Passi.....	98
3.3	Viisumit	101
3.3.1	Suomen kansalaiset	101
3.3.2	Ulkomaalaiset	101
3.4	Tullimääräykset	104
3.5	Valuutta.....	114
3.5.1	Matkavaluutta	114
3.5.2	Eri maiden valuutat ja niiden tunnuksset	115
3.6	Työmatkalle lähdessä – onko matkavakuutukset voimassa?	119
3.7	Rokotukset.....	122
3.8	Autolla ulkomaille	124
3.9	Matkailusää.....	131
3.10	Tax free -ostokset.....	132
3.13	Matkakustannusten korvaukset	133
3.13.1	Verovapaiden matkakustannusten korvaukset	133
3.13.2	Esimerkkejä ulkomaanpäivärahan laskemisesta.....	141
3.12	Suomen Liikematkayhdistys ry, FBTA – Matkahallinnon toimija ja verkosto.....	143
3.13	Tiehallinnon palveluja tiellä liikkujille	146
4	Viestintä	149
4.1	Tiedotusvälineet.....	149
4.1.1	Tiedotusvälineet viestintävälineinä.....	149
4.1.2	Tiedotusvälineet mainosvälineinä.....	150

4.1.3	Tiedotusvälineiden yhteystiedot	152
4.1.4	Media-, markkinatieto- ja maineenhallintapalvelut	168
4.2	Puhelin ja muu televiestintä.....	170
4.2.1	Puhelinpalvelut	170
4.2.2	Puhelinnumeron merkitseminen.....	176
4.2.3	Puhelinaakkoset.....	178
4.2.4	Sihteerin puhelinpalvelu ja puheviestintätaidot.....	179
4.2.5	Suomalaisen verkkotunnuksen hakeminen	181
4.3	Posti	184
4.3.1	Postin palvelut	184
4.3.2	Osoitteen merkitseminen	191
4.3.3	Kirjepalveluiden postimaksut Suomessa (1.9.2008)	194
4.3.4	Pakettipalveluiden postimaksut Suomessa (1.9.2008)	196
4.4.	Korjausmerkinnät	196
4.5	Julkaisujen standarditunnukset ja vapaakappaleiden luovuttaminen	198
4.5.1	Kirjan kansainvälinen standarditunnus ISBN.....	198
4.5.2	Jatkuvan julkaisun kansainvälinen standarditunnus ISSN	205
4.5.3	Verkojulkaisujen identifiointitunnukset.....	207
4.5.4	Kotimaisen julkaisutuotannon arkistointi: vapaakappaleiden luovuttaminen Kansalliskirjastoon.....	209
4.6	Almanakka	213
4.7	Tekijänoikeudet	214
4.7.1	Tekijänoikeudet ja niiden valvonta.....	216
4.7.1.1	Tietokoneohjelmien tekijänoikeudet	216
4.7.1.2	Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeudet	218
4.7.1.3	Tekijöiden, kustantajien ja esittäjien tekijänoikeudet.....	219
4.7.1.4	Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeudet	220
4.7.1.5	Säveltäjien tekijänoikeudet.....	220
4.7.1.6	Audiovisuaalisten tuottajien tuottajien oikeudet	221
4.7.1.7	Muita tekijänoikeusjärjestöjä.....	222
4.7.1.8	Mistä menee korvaus työpaikalla	223
5	Organisaation toiminta	225
5.1	Työsuhdeasiat	225
5.1.1	Työsopimus.....	225
5.1.2	Vuosiloma.....	226
5.1.3	Työsuhteen päättymisen	227
5.1.4	Palkkaturva	230

5.1.5	Perhe- ja hoitovapaat ja niihin liittyvä taloudellinen tuki.....	231
5.1.6	Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha.....	236
5.1.7	Luontoisetujen verotusarvot	247
5.1.8	Työeläketurva 2008	254
5.2	Ulkomaalaisen työntekijän oleskelulupa Suomeen	260
5.3	Töihin ulkomaille.....	263
5.4	Määräajat	269
5.4.1	Yrityksen määräpäivät	269
5.4.2	Määräaikojen laskeminen	273
5.5	Asiakirjahallinto ja arkistointi	274
5.6.1	Asiakirjojen säilytysaikoja	278
5.6	Merkkipäivälahjat ja verotus	279
6	Viranomaiset ja muut sidosryhmät.....	281
6.1	Patentti- ja rekisterihallitus.....	281
6.1.1	Patentti	281
6.1.2	Hyödyllisyysmalli eli pikkupatentti	282
6.1.3	Tavaramerkki	282
6.1.4	Malli	283
6.1.5	Kaupparekisteri.....	284
6.1.6	Säätiörekisteri	286
6.1.7	Yhdistysrekisteri.....	287
6.2	Suomen Standardisoimisliitto.....	289
6.2.1	Standardisointi	289
6.2.2	Ympäristömerkki – merkki paremman ympäristön puolesta	291
6.2.3	Esimerkkejä standardeista	292
6.2.3.1	Asiakirjan tekstin asetteluun uusia ohjeita	292
6.2.3.2	Numeroiden ja merkkien standardi tietokoneaikaan	293
6.2.3.3	Mittayksikköjen perusstandardit	294
6.2.3.4	Maakoodistandardi uusittu	294
6.2.3.5	ISO 9000 -standardit.....	295
6.2.3.6.	Ympäristöviestintä sai oman standardinsa	295
6.3	Kuluttajaviranomaiset.....	297
6.3.1	Työ- ja elinkeinoministeriö.....	297
6.3.2	Kuluttajavirasto ja kuluttaja-asiamies	297
6.3.3	Kuluttajatutkimuskeskus	298
6.3.4	Oikeusministeriö.....	299
6.3.5	Lääninhallitukset	299
6.3.6	Kunnallinen kuluttajaneuvonta.....	299

6.3.7	Talous- ja velkaneuvonta	300
6.4	Tietosuoja	301
6.4.1	Lainsäädäntö	301
6.4.2	Tietosuojavaltuutettu	309
6.4.3	Tietosuojalautakunta.....	310
6.5	Tasa-arvoasiat	311
6.5.1	Tasa-arvolaki	311
6.5.1.1	Lain vaatimuksia.....	312
6.5.1.2	Sukupuoleen perustuva syrjintä.....	313
6.5.1.3	Syrjintä työelämässä.....	314
6.5.1.4	Syrjintä oppilaitoksissa ja etujärjestöjen toiminnassa	315
6.5.1.5	Toimenpiteet syrjinnän johdosta.....	315
6.5.2	Tasa-arvoasiat Suomessa	316
6.6	Oikeuslaitos	318
6.6.1	Tuomioistuimet.....	319
6.6.1.1	Yleiset tuomioistuimet.....	319
6.6.1.2	Hallintotuomioistuimet.....	322
6.6.1.3	Erityistuomioistuimet	323
6.6.1.4	EU ja tuomioistuimet.....	324
6.6.2	Oikeuskansleri	325
6.6.3	Eduskunnan oikeusasiamies	327
6.7	Poliisi	331
6.7.1	Henkilökortti	331
6.7.2	Passi.....	332
6.7.3	Ajokortti	332
6.7.4	Löytötavara	335
6.7.5	Poliisin tai lääninhallituksen myöntämiä lupia.....	336
6.8	Tullilaitos	342
6.9	Maanpuolustus.....	345
6.9.1	Maanpuolustuskurssit	345
6.9.2	Koulutusta arjen vaaratilanteisiin ja poikkeusoloihin.....	347
6.9.3	Sotilasarvot	348
6.10	Pankit.....	349
6.10.1	Pankkitoiminta Suomessa.....	349
6.10.2	Pankkisanastoa	350
6.10.3	Pankkikortit ja muut maksukortit	351
6.11	Luottotiedot	354
6.12	Perintä.....	361
6.13	Verohallinto	364
6.13.1	Viivästysseuraamukset veroille	367

7	Tietolähteet	370
7.1	Tekes – Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus.....	370
7.2	Kauppakamarit	373
7.2.1	Kauppakamarit ja Keskuskauppakamari	373
7.3	Tilastokeskus	375
7.5	TE-keskukset	378
7.6	TAT-ryhmä	381
7.7	Kotimaisten Kielten Tutkimuskeskus (Kotus)	382
7.8	Finnvera Oyj	383
7.9	Elinkeinoelämän keskusliitto EK	387
7.10	Suomen Yrittäjät.....	388
8	Arvonimet ja kunniamerkit	390
8.1	Arvonimet.....	390
8.2	Kunnia- ja ansiomerkit	399
8.2.1	Kunniamerkit.....	399
8.2.2	Keskuskauppakamarin ansiomerkit.....	409
8.2.3	Suomen Yrittäjien yrittäjärivistit ja ansiorivistit.....	411
9	Tilaisuudet	412
9.1	Puheviestintätilanteet ja niihin valmistautuminen	412
9.2	Käännöstyöt ja tulkkaukset	416
9.2.1	Käännöstyöiden yleiset sopimusehdot	416
9.2.2	Tulkkauksen järjestäminen	420
9.2.3	Ohjeita puhujalle	422
9.2.4	Viittomakielen tulkkaukset.....	423
9.3	Kokoustietoutta.....	425
9.4	Kongressit.....	429
9.5	Liputus.....	437
Lähteet	445
Asiahakemisto	446